

Duurzaam boeren in Bree

Plattelandseducatief
Netwerk
Kempen & Maasland

Informatiekrant van het Plattelandseducatief
Netwerk Kempen & Maasland

Beste inwoner van Bree,

In Bree is landbouw heel belangrijk en niet altijd even makkelijk geweest. Er is weinig bos aanwezig maar de grond leent zich zeer goed tot het telen van groenten in volle grond. Doch als we alle landbouwbedrijven in kaart zouden brengen, krijgen we een mooi beeld van de vele mogelijkheden die landbouw biedt. Als stadsbestuur houden we eraan om de landbouwers eerlijke kansen te geven wanneer het gaat over vergunningen en uitbreidingen van hun bedrijf. Dit geldt natuurlijk ook voor de verwerkingsindustrie zoals Scana Noliko en de champignonteelt.

Landbouwbedrijven zijn vandaag, zoals elk ander bedrijf, op de eerste plaats op een economische leest geschoeid. Toch benadrukt de landbouwsector meer dan ooit het ecologische luik. De mestverwerking speelt daarin een grote rol. Ondanks de overlast ervan trachten wij daar een middenweg te vinden.

De landbouw in Bree staat echter sinds enkele jaren in voor de educatieve rol die de landbouw in zich heeft. We ondersteunen het Plattelandseducatief Netwerk en moedigen elke school aan om kennis te maken met de nabijheidsboer in de buurt. De landbouwfietroute werd verrijkt met gps-technologie en zo hoort het ook in een toeristisch stadje. Zo ontdekt u de mooiste plekjes in het Breese groen en komt u meer te weten over de hedendaagse landbouw. Voor meer info over de wedstrijd ga naar de website www.plattelandscentrumkenm.be.

Op zondag 28 augustus zetten de gebroeders Breemans hun deur open. Laat dit voor ieder van u een uitnodiging zijn om een kijkje te komen nemen achter de schermen van dit bedrijf.

Michel Theunissen, schepen van Landbouw
Bree, 5 augustus 2011

Boerderij in de kijker!

Zondag 28 augustus, van 10 tot 17 uur

Op zondag 28 augustus organiseert Groene Kring Bree een opendeurdag op het melkveebedrijf van de familie Breemans. De deuren worden opengezet voor het grote publiek om een kijkje te nemen hoe het er aan toe gaat op een modern melkveebedrijf. Voor de kinderen is er aangepaste animatie voorzien, steel tot een clown. Daarnaast kan men toezien hoe men figuren zaagt met de kettingzaag! En tenslotte zijn er tal van lokale lekkernijen. Kortom, voor ieder wat wils! Iedereen is welkom van 10 tot 17 uur op de Solterweg 67 in Bree.

Gelegenheidsadres: het melkveebedrijf van de familie Breemans, Solterweg 67, Bree

Intro

Met ons project willen wij de kloof verkleinen tussen landbouwer en plattelandsgebruikers. We willen het brede publiek – vooral de jongeren – de kans geven om via persoonlijk contact geïnformeerd te worden over het hedendaagse platteland in het algemeen en de hedendaagse familiale land- en tuinbouwbedrijven in het bijzonder. Hiervoor hebben we tot nu toe een netwerk uitgebouwd van 45 landbouwbedrijven. Deze nabijheidsboerderijen willen een wederkerige relatie aangaan met de plaatselijke school.

De landbouwkrant die je nu leest, belicht het specifieke karakter van de land- en tuinbouwsector in Bree. In een tweede luik willen we werk maken van ervaringseducatie. Aan mensen die een landbouwbedrijf bezoeken – of ze uit onze regio komen of niet – geven de landbouwers een beklijvende ervaring mee. Ze willen een onuitwisbare indruk nalaten van het betrokken bedrijf en van de landbouw in het bijzonder.

Ten slotte bouwen we een Plattelandscentrum K&M uit op de site van de Breugelhoeve in Peer. Dit centrum moet instaan voor de vorming van bedrijfsleiders en onderwijzend personeel van het hele netwerk. Scholen, verenigingen en individuele bezoekers kunnen hier terecht als uitvalsbasis voor een streekverkenning via educatieve land- en tuinbouwbedrijven, een plattelandroute... Bezoekers krijgen via de fonkelnieuwe, educatieve, actieve tentoonstelling 'Bazaar Kastaar' een eerste kennismaking met de landbouw, het platteland en de regio. De landbouwroute wordt kortelings ondersteund door gps-technologie en de toestelletjes kunnen gehoord worden via de toeristische dienst in Bree.

Harry Broekx, voorzitter

Marc Vandeput (links) en Harry Broekx

Limburgse land- en tuinbouw is economisch speerpunt

In diverse segmenten van de land- en tuinbouw staat Limburg aan de top in Europa. De Limburgse land- en tuinbouw is en blijft dan ook een economisch speerpunt voor onze provincie. Voor de verdere ontwikkeling ervan zet het provinciebestuur sterk in op kennisontwikkeling, het stimuleren van innovatie, duurzame ontwikkeling en landbouwverbreding.

Marc Vandeput, gedeputeerde van Economie, Landbouw en Plattelandsontwikkeling

Annick Jehoul:

"Toen mijn kinderen naar school gingen, had ik tijd over en ben ik begonnen met het maken van ijs."

Duurzaam, ook iets

IJS ROEREN IN 'T ROEREN

Jos en Annick Braeken-Jehoul, Rorenweg 18, Opitter

Jos' ouders hadden een gemengd bedrijf van melkvee en landbouwmachines aan de Rorenweg. In 1991 nam Jos' broer de landbouwmachines over, Jos en Annick de melkkoeien. Ondertussen hebben ze 170 dieren: 85 melkkoeien met jongvee en vaarzen en daarbuiten nog een 15-tal vleesrunderen. "Maar toen mijn kinderen naar school gingen, had ik tijd over en ben ik begonnen met het maken van ijs", zegt Annick.

Als je 85 melkkoeien hebt, wil dat ook zeggen dat er effectief elke dag 85 koeien gemolken worden, maar het dubbel aantal runderen op het bedrijf wordt gehouden om in de opvolging van de melkkoeien te voorzien. De 15 vleesrunderen zijn van het witblauwe ras. Het witblauwe ras is van oorsprong Belgisch en staat bekend voor zijn kwaliteitsvol vlees.

In 1999 is Annick dan begonnen met ijs te maken met melk van hun eigen koeien. Aanvankelijk maakte ze 4 smaken, maar dat heeft ze in de loop der jaren uitgebreid naar 18 smaken. Er is zelfs een sorbetassortiment voor mensen met een melkallergie. Dit houdt wel in dat ze in de zomer reeds om 5 uur 's ochtends ijs staat te 'draaien', daarna helpt ze Jos bij het melken en pas na het ontbijt heeft ze tijd om de educatieve ruimte/ontvangstruimte te poetsen en klaar te maken voor de eerste gasten.

Sinds 2009 heeft Annick zich ook aangesloten bij het netwerk 'Zorgboerderijen'. Een zorgboerderij is een land- of tuinbouwbedrijf waar mensen uit kwetsbare groepen opgevangen worden. De zorggasten werken mee op de boerderij. Groene Zorg benadrukt de meerwaarde die land- en tuinbouw kan bieden aan de klassieke zorgverlening.

En alsof dat alles nog niet genoeg is, zijn ze ook nog aangesloten bij het netwerk van Nabijheids- en Kijkboerderijen. Als nabijheidsboerderij ontvangen ze leerlingen van scholen uit de buurt, geven rondleidingen op het bedrijf en bieden de mogelijkheid om een workshop ijs maken te volgen. Als kijkboerderij ontvangen ze verder ook nog andere scholen en groepen. ■

Mariëtte Clijsters:

"René zei: je hebt geen hobby, zou je geen kruidencursus gaan volgen. Het waren 5 lessen die 5 jaar werden en een diploma van herboriste!"

KRUIDEN EN BEZEMS: NIET ALLEEN VOOR HEKSEN!

René en Mariëtte Clijsters, Grensstraat 2, Opitter

Als je het erf van het Stukkenheidehof oprijdt, overvalt je een gevoel van thuis-komen in de tijd van toen, maar in het decor van een eigentijdse Engelse tuin. René en Mariëtte zijn dan ook buitenbeentjes binnen de sector. In 1966 namen ze de landbouwactiviteiten van René's ouders over, en bouwden het uit tot een bedrijf met moederdieren van legkippen, legkippen en varkens. Ondertussen veranderde er echter zoveel in de land- en tuinbouw dat ze zich meer en meer gingen toeleggen op allerlei nevenactiviteiten en ondertussen enkel nog akkerbouw is overgebleven van de oorspronkelijke activiteiten.

Bij Mariëtte en René word je altijd vriendelijk ontvangen. Soms is het wel te druk en kunnen ze je niet verder helpen want je kan er alleen terecht na afspraak, maar vriendelijk zijn ze altijd. Als eerste nevenactiviteit begonnen ze in 1999 met hoefvetoerisme. Ze hebben drie comfortabele vakantie-woningen, je kan er aan alle activiteiten deelnemen, mee de neerhofdieren voederen of met de tractor meerijden naar de akkers. René doet nog altijd aan akkerbouw maar wel in samenwerking met Noliko. Ze verbouwen erwten en bonen.

Toen Mariëtte 49 werd, zei René: "In de krant staat een advertentie over een kruidencursus, je hebt geen hobby, waarom volg je dat niet?" Die 5 lessen werden 5 jaar met diploma van herboriste (niet te verwarren met hekserij!). Mariëtte geeft nu les aan herboristen in spe, maar geeft ook rondleidingen in haar eigen kruidentuin.

Daaruit volgde bijna automatisch dat ze aansloten bij het netwerk 'Kijkboerderijen'. Iedereen kan na afspraak een degelijk onderbouwde rondleiding op maat krijgen in de kruidentuin; zowel scholen, verenigingen, als individuele bezoekers. Ondertussen houdt dochter Odette zich bezig met de verhuur van de vakantiewoningen, maar de kruidentuin blijft voorlopig van Mariëtte. Ze heeft haar activiteiten zelfs uitgebreid met 'bezemgolf': een aantal authentieke boerenspelen waarbij je als extra met een bezem een bal in een bloempot moet proberen te slaan. De 18 holes staan verspreid over weiden, verschillende tuinen en een hoogstamboomgaard. Zowel families, verenigingen als bedrijven kunnen genieten van een gezonde portie plattelandsplezier ter bevordering van de teamspirit! Voor meer inlichtingen: www.stukkenheidehof.be. ■

van ons!

KIPLEKKER!

Willy en Gerda Vangeloven-Mentens, Houterstraat 18, 't Hasselt

Willy en Gerda komen beiden uit een landbouwersgezin maar ze zijn op een nieuwe locatie met een nieuwe tak begonnen: pluimveehouderij. Ze begonnen met 20.000 kuikens en stilaan zijn ze uitgegroeid tot een bedrijf met 157.000 kuikens. "Mijn oorspronkelijk beroep als elektricien, kwam me bij al die uitbreidingen van ons bedrijf goed van pas", vertelt Willy. "Ik ben een echte doe-het-zelver, de meeste werken aan de nieuwste stal werden door onszelf gedaan." Gerda werkt nog deeltijds als verpleegster, Jorrit (16), die sterk geïnteresseerd is in de pluimveehouderij, werkt ook graag mee. Yoni (14) en Julie (9) zijn nog wat jong maar hebben de juiste mentaliteit, dat is zeker.

Eendagskuikens, -kippetjes en -haantjes worden in een lekker warme stal (36 °C) ontvangen. Van tevoren wordt de vloer bestrooid met een dikke laag houtkrullen en onder de drinklijnen worden banen papier gelegd, bestrooid met meel. Dat papier wordt gebruikt omdat kuikens afgaan op geluid en het geritsel hen helpt om de voeding te vinden. De derde dag is de meest cruciale. Dan is de eierdooier, die ze meekregen bij de geboorte om de eerste dagen te overleven, op. Tegen dan zijn de papiervellen stuk gescharreld/gescheurd en kennen ze de weg naar de voederbakken. Water krijgen ze via een nippelsysteem, dat door de hele stal loopt. Eten en drinken wordt via de computer 'gestuurd'. Een kuiken komt per dag gemiddeld 60 g bij. Als ze 5 weken oud zijn, wordt 20%

van de kuikens 'uitgeladen'. Dit heeft als voordeel dat de overblijvende dieren letterlijk meer 'groeiruimte' krijgen. Op 6 weken worden deze op hun beurt naar de slachterij vervoerd.

Het ontmesten wordt door Willy, Gerda en Jorrit zelf gedaan. Dit mest gaat naar Stork, een plaatselijk mestverwerkingsbedrijf waar Willy heel blij mee is. Daarna komt er een schoonmaakploeg die alles grondig schoonspuit en ontsmet. Tussen 2 groepen kuikens liggen de stallen gemiddeld 8 dagen leeg.

De nieuwste stal valt op door zijn royale afmetingen. Om het energieverbruik te beperken, werd gekozen voor een warmtewisselaar en zonnepanelen. Hierbij wordt de koude lucht die van buiten komt, verwarmd door de warme lucht uit de stal. Dit is ook beter voor de gezondheid van de dieren, want in droge materie kunnen geen bacteriën overleven en met dit systeem is de luchtvochtigheid veel lager.

Om veilig en gezond vlees te garanderen moet er in België aan zeer hoge normen worden voldaan en de controles zijn niet van de minste! "Wij werken ook volgens de lastenboeken van Colruyt en Delhaize die onze kippen afnemen." Toch blijft het jammer dat vlees afkomstig uit landen waar de controles véél minder streng zijn, toch nog naast ons Belgisch vlees in de rekken ligt. Oneerlijke concurrentie? Dat mag uzelf uitmaken... ■

Willy Vangeloven:

"Mijn oorspronkelijk beroep als elektricien, kwam me bij al die uitbreidingen van ons bedrijf goed van pas. Ik ben een echte doe-het-zelver, de meeste werken aan de nieuwste stal werden door onszelf gedaan."

Bert Peurteners:

"Ik doe mijn werk écht graag en heb nog geen minuut spijt gehad dat ik voor dit bedrijf gekozen heb."

PATATJES MET SUIKER EN GERSTENAT!

Bert Peurteners, 't Hasseltkiesel 33, 't Hasselt

Sinds Bert zijn diploma van gegradueerde in de landbouw behaalde in 2007, werkt hij mee op het bedrijf van zijn vader. Nu runt hij het bedrijf alleen en teelt hij op zijn akkers vooral aardappelen, suikerbieten, brouwersgerst en grove groenten. "Ik doe mijn werk écht graag en heb nog geen minuut spijt gehad dat ik voor dit bedrijf gekozen heb", zegt Bert. Gelukkig werken de burens (familie Peurteners, familie Indencleef en familie Verwielen) goed samen en helpen ze elkaar waar nodig. Ze zijn op verschillende domeinen van de landbouw actief, waardoor de piekmomenten in het werk op andere momenten vallen.

Grove groenten, zoals erwten en bonen, worden voor Noliko geteeld. Bert moet de gronden voorbereiden, onderhouden en indien nodig beregenen. Zaaïen en oogsten wordt door Loonbedrijf Weltjens uit Bocholt (LWB) gedaan.

Zoals elke boer begint Bert graag op 16 februari met het voorbereiden van zijn akkers, wat omwille van de weersomstandigheden lang niet altijd mogelijk is.

In de eerste helft van maart zaait hij brouwersgerst. Deze teelt vergt ervaring, kennis en nauwgezetheid, eigenschappen die hij gelukkig voor een

groot deel met de paplepel ingegoten heeft gekregen. Op vraag van een Nederlandse brouwer wordt een bepaald ras gerst geteeld. Om hun eigen lekker biertje te brouwen, vraagt deze brouwerij gerst met een specifiek eiwitgehalte. Dit kan met meer of minder bemesten gecontroleerd worden. Bij een te hoge bemesting is het eiwitgehalte te hoog en dan worden het (letterlijk) parels voor de zwijnen, bij minder bemesting, is de opbrengst lager en dat is ook geen optie. De brouwersgerst wordt geogst eind juli of begin augustus, naargelang het weer. Tijdens de tweede helft van maart worden de suikerbieten gezaaid. Deze worden vanaf half oktober geogst en zijn bestemd voor de suikerfabriek van Tienen. In de eerste helft van april is het tijd om de aardappelen te poten. Bert teelt 3 rassen: Bintje (bloemige aardappel), Ramos (frietaardappel) en Nicola (vastkokend). Deze laatste zijn voor de thuisverkoop.

Duurzaamheid is ook geen loos begrip voor Bert. In 2010 bouwde hij een nieuwe schuur om de aardappelen te ontstemen, ontzanden, sorteren en te bewaren. De computergestuurde temperatuurregeling in deze loods heeft zeker een gunstige invloed op het prijskaartje van de energiefactuur. ■

ZEUGEN OM IN TE BIJTEN!

Erik en Ingrid Breemans-Hoeken, Kraegshofstraat 3, Beek

Erik runt zijn gesloten varkensbedrijf van 240 zeugen en ongeveer 2400 vleesvarkens alleen. Dit is alleen maar mogelijk door toepassing van de nieuwste technologieën in de nieuwe stallen. Dit is trouwens ook nodig om te kunnen blijven overleven. "Ik heb natuurlijk mijn werk 7 dagen op 7, maar het is doenbaar", zegt Erik. Ingrid werkt nog buitenshuis als secretaresse in de lagere school van Beek en met de zorg voor de kinderen Giel (11), Stan (9) en Lowie (3) zit zij natuurlijk ook niet stil.

Bij de zeugen hanteert Erik het drie-wekensysteem: om de 3 weken worden er ongeveer 34 zeugen geïnsemineerd, met de bedoeling dat die 115 dagen later zullen biggen. Een paar dagen voor de zeugen moeten biggen, worden ze grondig gewassen en naar aparte ligboxen gebracht. Elke zeug werpt gemiddeld 11 tot 12 biggen. Om elke big evenveel kansen te geven, maakt Erik gebruik van couveuses: 7 dagen na de geboorte komen de sterkste biggen hierin terecht, zodat de 'kleintjes' de kans krijgen om bij de moeder genoeg krachten op te doen. Na 4 weken worden ze in groepen van 11 gezet. "De zeugjes worden apart gehouden van de beertjes. Ze krijgen kwalitatief beter voeder, maar de kwaliteit van het vlees verbetert hierdoor ook."

In navolging van de nieuwe wetgeving bouwt men vandaag emissiearme stallen, hierdoor heb je veel minder hinder van de ammoniakgeur. Erik koos voor de chemische luchtwasser en kanaalverluchting. Kanaalverluchting haalt frisse lucht binnen via een kanaal onder de voergang: de verspreiding van de lucht is zeer goed en er is weinig risico op tocht. Omdat Erik aan de normen voor dierenwelzijn (verdoofd castren...) voldoet, wordt het op zijn bedrijf geproduceerde vlees aanvaard door het kwaliteitslabel Certus. Om dit kwaliteitslabel te ontvangen worden er regelmatig controles uitgevoerd door bevoegde instanties.

Om de energiekost te beperken moet je duurzaam boeren, dus regelmatig vernieuwen en vindingrijk zijn is de boodschap: zo gebruikt Erik regenwater om zijn luchtwasser te laten draaien en plaatste hij zonnepanelen. ■

Erik Breemans:
"Zeugjes hebben kwalitatief beter vlees dan beertjes, ze eten ook meer. Net als bij de mensen eigenlijk!"

Marc Breemans:
"We weten goed wat we doen, maar nieuwe projecten staan nog eventjes 'on hold' tot we bekomen zijn van de laatste investeringen."

TWEE PAAR STERKE SCHOUDERS TILLEN 300 DIEREN

Marc en Jos Breemans, Solterweg 67, Bree

Sinds 2007 werken Marc en Jos samen in het bedrijf dat ze overnamen van hun ouders. Marc werkte toen reeds enkele jaren samen met vader Jaak. In 2006 werd een vennootschap opgericht waar Jos in 2007 ook mee instapte. Een melkveebedrijf met 300 runderen kan best twee jonge krachten verdragen. "We weten goed wat we doen en nieuwe projecten staan nog efkes 'on hold' tot we bekomen zijn van de laatste investeringen", zegt Marc.

Een moderne melkkoe is graag op stal want daar ontbreekt het haar aan niets: ze krijgt voldoende en gezonde voeding, er is altijd water, ze kan gezellig op een matras gaan liggen om haar voeding nog eens na te kauwen en af en toe wordt haar rug eens lekker gemasseerd. Voor de noodzakelijke

beweging mogen ze, afhankelijk van het weer, elke dag naar buiten.

Een goede verzorging heeft natuurlijk een gunstige invloed op de kwaliteit van de melk. In de melkstal worden er 24 koeien, gelijktijdig, vanaf de zijkant gemolken: de koeien staan in aparte boxen langs weerskanten van de melkput, zodat de melker die in de put staat, een goed overzicht heeft op de koeien. Hij kan elke koe persoonlijke aandacht geven en de uier goed bekijken, zodat uierproblemen en afwijkingen snel ontdekt worden.

Voor de voeding van hun dieren, bewerken Marc en Jos ook nog 85 ha grond. Ze telen gras en maïs dat in de zomer wordt ingekuuld, zodat ze een flinke wintervoorraad hebben. Vroeger bestond de wintervoorraad vooral uit hooi, maar het drogen van het gras op het land (5-7 dagen) veroorzaakt een groot verlies aan voedingsstoffen. Voor het inkuilen wordt het gras minder lang op het land gedroogd (1-2 dagen), waardoor het meer voedingsstoffen behoudt en de kans op mislukking (door regen), kleiner wordt. Het moet dan goed aangedrukt en droog worden gehouden zodat het niet kan gisten. Dit vereist toch wel het nodige vakmanschap!

Ook aan duurzaamheid denken de mannen: zo installeerden ze een buizensysteem om de melk voor te koelen voordat ze in de melktank komt, een systeem om warmte terug te winnen en een installatie om water te hergebruiken. ■

Wist je dat...

- ▶ Er in Bree 149 land- en tuinbouwbedrijven zijn?
- ▶ Maar liefst 77% van de bedrijfsleiders jonger is dan 55 jaar? Dit betekent dat vele bedrijfsleiders aan de start van hun landbouwcarrière staan.
- ▶ 312 arbeidskrachten actief zijn in de land- en tuinbouwsector en dat zij dit doen vol overgave en met liefde voor hun vak?
- ▶ Er in 2010 49 beheersovereenkomsten voor een periode van 5 jaar afgesloten zijn door de Breese landbouwers? Dit zijn overeenkomsten die een boer of tuinder afsluit met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) om extra inspanningen te doen voor het landschap en de natuur in de omgeving zoals buffer- of grasstroken, het aanleggen en onderhouden van hagen en houtkanten.
- ▶ Er in alle sectoren bijzonder hoge kwaliteitseisen gelden en dat de betrokken land- en tuinbouwers moeten voldoen aan tal van lastenboeken? Dit betekent ook dat men het voedsel dat hier geproduceerd wordt streng controleert. Het is dus niet alleen lekker maar ook veilig!
- ▶ De land- en tuinbouwers een eerlijke vergoeding vragen voor hun producten? Voor heel wat producten gaat slechts een klein deel van de prijs die je betaalt in de winkel naar de boer. Een groot stuk gaat naar 'tussenpersonen' tussen jou en de boer. We geven enkele voorbeelden welk percentage van de prijs naar de boer of tuinder gaat: tarwe voor brood 5%, sla 8%, aardappelen 10%, varkensgebraad 17%, rosbeef 18%, varkensgehakt 20%, braadkip 22% en prei 22%.
- ▶ Heel wat land- en tuinbouwers investeren in maatregelen die het milieu ten goede komen? Zo worden er onder meer frequentieregelaars en warmtewisselaars geïnstalleerd om de energiefactuur te verlagen en chemische luchtwassers die de ammoniakuitstoot terugdringen.
- ▶ 94% van de melk van de melkveebedrijven in Vlaanderen voldoen aan de normen van Integrale Kwaliteitszorg Melk (IKM) en dat deze bedrijven naar schatting 98% van de geleverde melk produceren? IKM is een vrijwillig systeem van officiële kwaliteitsbewaking dat bovenop de al strenge wettelijke normen komt. De doelstelling van IKM bestaat erin te produceren op een duurzame wijze, met respect voor het dierenwelzijn en het milieu.
- ▶ In het geheel van de globale uitgaven in Europa (regionaal, federaal en Europees) de kosten voor het landbouwbeleid slechts 2% bedraagt?

Plattelandseducatief
Netwerk
Kempen & Maasland

Het project 'Plattelandseducatief Netwerk Kempens & Maasland' is een samenwerking van Plattelandsklassen vzw, ontstaan uit Landelijke Gilden en de Boerenbond, Breughelhoeve vzw, stad Peer, BB-projecten, gemeente Bocholt, stad Bree, stad Hamont-Achel, gemeente Hechtel-Eksel, gemeente Kinrooi, stad Maaseik, gemeente Meeuwen-Gruitrode en gemeente Neerpelt.

Colofon Redactie: Harry Broekx, Els Janssen, Bruno Bamps, Kristien Broekx en Karlijn Van Duffel **Fotografie:** Twan Wiermans **Vormgeving:** Studio Boerenbond **Verantwoordelijke uitgever:** Wouter Goolaerts, Diestsevest 40, 3000 Leuven